

Finansijski izvještaji za 2016. godinu i izvještaj nezavisnog revizora

JP Autoputevi Republike Srpske d.o.o.
Banja Luka

APRIL 2017.

S A D R Ž A J

Izvještaj nezavisnog revizora	3
Izvještaj o dobitku i gubitku i ostalom ukupnom rezultatu.....	5
za period 01.01. - 31.12.2016. godine.....	5
Izvještaj o finansijskom položaju na dan 31.12.2016. godine.....	6
Bilans tokova gotovine za period 01.01.2016. - 31.12.2016. godine	7
Izvještaj o promjenama na kapitalu za period 01.01.2016. - 31.12.2016. godine	8
1. Osnovni podaci o preduzeću.....	10
2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja	10
3. Pregled značajnih računovodstvenih politika.....	12
4. Značajne računovodstvene procjene.....	17
5. Korekcija finansijskih izvještaja.....	18
6. Prihodi od prodaje učinaka	21
7. Ostali poslovni prihodi	21
8. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi.....	21
9. Troškovi proizvodnih usluga	21
10. Troškovi amortizacije i rezervisanja	22
11. Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	22
12. Finansijski prihodi	22
13. Finansijski rashodi	22
14. Porez na dobit	23
15. Nematerijalna ulaganja	23
16. Nekretnine, postrojenja i oprema	24
17. Zalihe	24
18. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	24
19. Porez na dodatu vrijednost	25
20. Aktivna vremenska razgraničenja.....	25
21. Kapital	25
22. Rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi	25
23. Dugoročni krediti	26
24. Kratkoročne finansijske obaveze	27
25. Obaveze iz poslovanja	27
26. Porez na dodatu vrijednost	27
27. Pasivna vremenska razgraničenja	28
28. Upravljanje finansijskim rizicima	28
29. Potencijalne obaveze.....	30
30. Usaglašavanje potraživanja i obaveza	30

Izvještaj nezavisnog revizora

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka
Vase Pelagića 2/I
78 000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina

T +387 51 211 509; +387 51 211 294
F +387 51 211 501
E office@grantthornton.ba
www.grantthornton.ba

Osnivaču Javnog preduzeća Autoputevi Republike Srpske d.o.o. Banja Luka

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Javnog preduzeća Autoputevi Republike Srpske d.o.o. Banja Luka (u daljem tekstu "Preduzeće") koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2016. godine i izvještaj o dobitku i gubitku i ostalom ukupnom rezultatu, izvještaj o promjenama u kapitalu i bilans tokova gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, kao i za takve interne kontrole za koje rukovodstvo utvrdi da su neophodne i koje omogućavaju sastavljanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale uslijed pronevjere ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o ovim finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i Međunarodnim standardima revizije koji su prevedeni u Republici Srpskoj. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih principa i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.

Revizija podrazumijeva primjenu postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i informacijama objelodanjenim u finansijskim izvještajima. Izabrani postupci su zasnovani na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim izvještajima, nastalih uslijed pronevjere ili greške. Prilikom procjene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja, u cilju kreiranja adekvatnih revizijskih postupaka u datim okolnostima, ali ne za potrebe izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe uključuje ocjenu adekvatnosti primjenjenih računovodstvenih politika i prihvatljivosti računovodstvenih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da obezbjede osnov za izražavanje našeg mišljenja.

Izvještaj nezavisnog revizora (nastavak)

Osnivaču Javnog preduzeća Autoputevi Republike Srpske d.o.o. Banja Luka

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji prikazuju objektivno i istinito po svim materijalno značajnim pitanjima finansijski položaj Preduzeća na dan 31. decembra 2016. godine, rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji i ostalim računovodstvenim propisima koji regulišu finansijsko izvještavanje privrednih društava u Republici Srpskoj.

Skretanje pažnje

Kao što je objelodaneno u napomeni 23 uz finansijske izvještaje, na dan 31. decembra 2016. godine određeni finansijski pokazatelji Preduzeća nisu bili usaglašeni sa uslovima navedenim u ugovoru o dugoročnom kreditu, što pruža mogućnost povjeriocu da potraživanja po navedenom kreditu proglaši u potpunosti dospjelim. U skladu sa paragrafom 74, Međunarodnog računovodstvenog standarda 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja kada entitet prekrši obavezu iz ugovora o dugoročnom kreditu, na kraju ili prije kraja izvještajnog perioda, zbog čega obaveza postaje plativa na zahtjev, ta obaveza se klasificuje kao kratkoročna, čak i ako poslije kraja izvještajnog perioda a prije odobravanja finansijskih izvještaja za objavljivanje, povjerilac pristane da ne zahtjeva naplatu kao posljedicu ovakvog kršenja. Obaveza se klasificuje kao kratkoročna jer, na kraju izvještajnog perioda, entitet nema bezuslovno pravo da odloži njen izmirenje za najmanje dvanaest mjeseci poslije tog datuma. Usljed gore navedenog, tekuća imovina je na dan 31. decembra 2016. godine za 285.413.463 KM niža od kratkoročnih obaveza što može dovesti u pitanje nastavak poslovanja Preduzeća.

Rukovodstvo smatra da Preduzeće neće imati negativnih posljedica po navedenom osnovu uzimajući u obzir činjenicu da povjeriocu do datuma izdavanja ovog izvještaja nisu dostavili opomene niti su zahtjevali izmirenje navedenih obaveza prije roka dospijeća.

Skrećemo pažnju na napomene 3(h) i 15, gdje je objašnjeno da Preduzeće u svojim finansijskim izvještajima vrši priznavanje nematerijalnih ulaganja (prava upravljanja autoputevima) u visini obaveza po osnovu dugoročnih kredita i drugih obaveza za izgradnju autoputeva. Amortizacija prava formiranih na opisani način vrši se u periodu otplate preuzetih kreditnih obaveza. Rukovodstvo smatra da primjenjeni metod amortizacije nematerijalnih ulaganja odražava očekivani obrazac potrošnje budućih ekonomskih koristi sadržanih u nematerijalnim ulaganjima.

Po navedenim pitanjima nije izražena rezerva u našem mišljenju.

Banja Luka, 25. april 2017. godine

GRANT THORNTON REVIZIT d.o.o. Beograd

Vladimir Ilić
Ovlašćeni revizor BEograd

Aleksandar Džombić
Ovlašćeni revizor
GRANT THORNTON d.o.o. BANJA LUKA

Izvještaj o dobitku i gubitku i ostalom ukupnom rezultatu
za period 01.01. - 31.12.2016. godine

Bilansne pozicije	Napomene	2016. u KM	2015. u KM
Poslovni prihodi			
Prihodi od prodaje robe		14.632	21.882
Prihodi od prodaje učinaka	6	3.364.550	2.280.387
Ostali poslovni prihodi	7	50.354.084	53.725.570
		53.733.266	56.027.839
Poslovni rashodi			
Nabavna vrijednost prodate robe		15.274	24.730
Troškovi materijala		401.083	304.515
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	8	2.084.317	1.699.850
Troškovi proizvodnih usluga	9	820.389	1.047.367
Troškovi amortizacije i rezervisanja	10	46.858.883	35.863.039
Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	11	234.797	749.047
Troškovi poreza		14.672	6.545
Troškovi doprinosa		4.688	19.961
		50.434.103	39.715.054
Poslovni dobitak		3.299.163	16.312.785
Finansijski prihodi	12	349.159	1.843.191
Finansijski rashodi	13	(1.803.339)	(1.406.334)
Ostali prihodi		456.666	64.766
Ostali rashodi		(179.878)	(305.720)
Rashodi od usklajivanja vrijednosti imovine		(129.764)	(10.347.856)
Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	47		2.222
Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina		(19.368)	(1.163)
Dobitak prije oporezivanja		1.972.686	6.161.891
Porez na dobit	14	-	-
Neto dobitak		1.972.686	6.161.891
Ostali ukupni rezultat		-	-
Ukupni rezultat za godinu		1.972.686	6.161.891

Izvještaj o finansijskom položaju na dan 31.12.2016. godine

Bilansne pozicije	Napomene	31.12.2016. u KM	31.12.2015. u KM
Stalna imovina			
Nematerijalna ulaganja	15	700.591.000	576.714.355
Nekretnine, postrojenja, oprema	16	6.011.435	4.980.506
		<u>706.602.435</u>	<u>581.694.861</u>
Tekuća imovina			
Zalihe i dati avansi	17	811.230	48.218
Kratkoročna potraživanja		26.459	7.068
Kratkoročni finansijski plasmani		10.000	16.150.000
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	18	58.854.722	6.172.457
Porez na dodatu vrijednost	19	15.064.248	19.332.545
Aktivna vremenska razgraničenja	20	507.184	670.536
		<u>75.273.843</u>	<u>42.380.824</u>
UKUPNA AKTIVA		781.876.278	624.075.685
Kapital			
Osnovni kapital	21	10.000	10.000
Rezerve		27.973.411	6.275.603
Neraspoređeni dobitak		8.134.577	27.859.699
		<u>36.117.988</u>	<u>34.145.302</u>
Dugoročna rezervisanja	22	18.229.387	26.612.426
Dugoročne obaveze			
Dugoročni krediti	23	366.841.597	246.022.658
		<u>366.841.597</u>	<u>246.022.658</u>
Kratkoročne obaveze			
Kratkoročne finansijske obaveze	24	342.074.486	295.614.585
Obaveze iz poslovanja	25	15.903.985	15.058.080
Obaveze za zarade i naknade zarada		1.331	5.260
Obaveze iz specifičnih poslova		10.507	-
Porez na dodatu vrijednost	26	1.246.047	5.257.484
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine		4.181	1.720
Obaveze za porez na dobitak		-	-
Pasivna vremenska razgraničenja	27	1.446.769	1.358.170
		<u>360.687.306</u>	<u>317.295.299</u>
UKUPNA PASIVA		781.876.278	624.075.685

Bilans tokova gotovine za period 01.01.2016. - 31.12.2016. godine

	2016. u KM	2015. u KM
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi od kupaca i primljeni avansi	3.950.219	2.683.388
Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	50.218.073	53.693.752
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	28.060.290	18.583.569
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi	(135.492.290)	(80.253.176)
Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	(2.079.049)	(1.678.432)
Odlivi po osnovu plaćenih kamata	(5.398.110)	(4.852.534)
Odlivi po osnovu poreza na dobit	-	(56.020)
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	(362.863)	(718.803)
<i>Neto priliv (odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti</i>	(61.103.730)	(12.598.256)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	24.640.000	31.820.000
Prilivi po osnovu kamata	439.228	769.790
Prilivi po osnovu prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina i bioloških sredstava	-	14.301
Odlivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	(8.500.000)	(34.020.000)
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme	-	(1.081.447)
<i>Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja</i>	16.579.228	(2.497.356)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi po osnovu dugoročnih kredita	136.908.100	39.116.600
Odlivi po osnovu dugoročnih kredita	(39.701.333)	(28.304.982)
<i>Neto priliv (odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja</i>	97.206.767	10.811.618
NETO PRILIV / ODLIV GOTOVINE	52.682.265	(4.283.994)
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	6.172.457	10.456.347
Pozitivne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	-	104
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	58.854.722	6.172.457

Izvještaj o promjenama na kapitalu za period 01.01.2016. -
31.12.2016. godine

	<i>Akcijski kapital</i>	<i>Rezerve</i>	<i>Dobitak</i>	<i>Ukupno</i>
	<u>u KM</u>			
Stanje na dan 01.01.2015. godine	10.000	6.275.603	21.697.808	27.983.411
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	-	6.161.891	6.161.891
Stanje na dan 31.12.2015./ 01.01.2016. god.	10.000	6.275.603	27.859.699	34.145.302
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	-	1.972.686	1.972.686
Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjele dobitka i pokriće gubitka	-	21.697.808	(21.697.808)	-
Stanje na dan 31.12.2016. godine	10.000	27.973.411	8.134.577	36.117.988

1. Osnovni podaci o preduzeću

Javno preduzeće „Autoputevi Republike Srpske“ d.o.o. Banja Luka sa sjedištem u ulici Vase Pelagića broj 10 Banja Luka, osnovano je Odlukom Vlade Republike Srpske broj 04/1-012-2323/06 na sjednici održanoj 10.11.2006. godine sa ciljem upravljanja autoputevima i brzim putevima u Republici Srpskoj.

Osnovni sud u Banjaluci je 28.01.2009. godine donio Rješenje broj 071-0-Reg-08-002643 kojim se usvaja zahtjev osnivača za upis u sudski registar Javnog preduzeća „Autoputevi RS“, na osnovu kojeg je Javno preduzeće „Autoputevi Republike Srpske“, Banja Luka registrovano u skladu sa odlukom Vlade Republike Srpske. Preduzeće je počelo sa radom 1. juna 2009. godine.

Sjedište Preduzeća je u Banjaluci, ulica Vase Pelagića broj 10.

Matični broj 11047459, a JIB: 4402955260002.

Direktor Preduzeća je gospodin Dušan Topić.

Na dan 31.12.2016. godine u Preduzeću je zaposleno 86 radnika (na dan 31.12.2015. godine 54 radnika).

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Osnove za sastavljanje finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji Preduzeća su sastavljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI).

Na osnovu Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, pravna lica su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procjenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i objelodanjivanje finansijskih izvještaja vrše u skladu sa zakonskom i profesionalnom regulativom, koja podrazumeva Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izvještaja („Okvir“), Međunarodne računovodstvene standarde („MRS“), odnosno Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja („MSFI“), kao i tumačenja koja su sastavni dio standarda.

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja (nastavak)

Prevod Okvira, MRS, MSFI i tumačenja, izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenja međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja primjenjuju se za periode koji počinju 1. januara 2009. godine ili kasnije. Međutim, do datuma sastavljanja finansijskih izvještaja za 2016. godinu nisu prevedene niti objavljene sve važeće promjene u standardima i tumačenjima.

Rukovodstvo Preduzeća analizira promjene u važećim standardima i tumačenjima, kao i novousvojene standarde i tumačenja izdate nakon 01. januara 2009. godine, i nakon ustanovljavanja standarda i tumačenja koji su relevantni za Preduzeće, ima namjeru da iste primjeni u sastavljanju finansijskih izvještaja nakon što oni budu zvanično prevedeni i objavljeni u Republici Srpskoj.

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa MSFI zahtjeva primjenu izvjesnih ključnih računovodstvenih procjena. Ono, takođe, zahtjeva da Rukovodstvo koristi svoje prosuđivanje u primjeni računovodstvenih politika Preduzeća. Oblasti koje zahtevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima pretpostavke i procjene imaju materijalni značaj za finansijske izvještaje objelodanjeni su u napomeni 4.

Osnove vrednovanja i sastavljanja finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji Preduzeća su sastavljeni po načelu nabavne vrijednosti, osim za revalorizaciju određenih finansijskih instrumenata, hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju koji su vrednovani po fer vrijednosti, kao što je objašnjeno u računovodstvenim politikama za finansijske instrumente.

Funkcionalna valuta i valuta prezentacija

Iznosi u priloženim finansijskim izvještajima su izraženi u Konvertibilnim markama (KM) koja predstavlja funkcionalnu i zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini.

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji Preduzeća sastavljeni su na osnovu načela stalnosti poslovanja.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

a) **Prihodi i rashodi**

Prihodi od izvršenih usluga priznaju se u izvještaju o dobitku i gubitku pod uslovom da su svi rizici i koristi prešli na kupca. Prihodi od prodaje se evidentiraju u momentu izvršenja usluge. Prihodi se iskazuju po fakturnoj vrijednosti, umanjenoj za odobrene popuste.

Rashodi se obračunavaju po načelu uzročnosti prihoda i rashoda.

b) **Preračunavanje strane valute**

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u KM po zvaničnom kursu koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u KM po zvaničnom kursu utvrđenom za taj dan.

Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu istorijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije.

Zvanični kursevi za EUR primjenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u KM su bili sljedeći:

Valuta	31.12.2016.	31.12.2015.
EUR	1,95583	1,95583

c) **Troškovi pozajmljivanja**

Troškovi pozajmljivanja se odnose na kamate i druge troškove koji nastaju u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Troškovi pozajmljivanja koji se mogu neposredno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstva koje se osposobljava za upotrebu, uključuju se u nabavnu vrijednost ili cijenu koštanja tog sredstva. Ostali troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

d) **Nematerijalna ulaganja**

Početno priznavanje nematerijalnih ulaganja koja se odnose na prava po osnovu upravljanja autoputevima u Republici Srpskoj ostvarena (pričuvljena) po osnovu Ugovora o primopredaji prava i obaveza po osnovu izgradnje autoputeva u Republici Srpskoj zaključenog 16.03.2010. godine na osnovu članova 11. i 17. Zakona o javnim putevima (Službeni glasnik RS br. 03/04, 51/04, 73/08 i 106/09) između Javnog preduzeća "Putevi Republike Srpske" Banja Luka i Javnog preduzeća "Autoputevi Republike Srpske" Banja Luka, na koji je saglasnost dala Vlada Republike Srpske u funkciji skupštine oba preduzeća (Odluka broj: 04/012-2-477/10 od 24.03.2010. godine) vrši se u visini preuzetih obaveza po osnovu dugoročnih kredita i drugih kratkoročnih obaveza na dan preuzimanja navedenih obaveza od prethodnog dužnika (JP "Putevi Republike Srpske").

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

d) Nematerijalna ulaganja (nastavak)

Vrijednost preuzete materijalne imovine (autoputevi) iz poslovne evidencije JP "Putevi Republike Srpske" vodi se u vanbilansnoj evidenciji Preduzeća, a za potrebe finansijskog izvještavanja nadležnog ministarstva u Vladi Republike Srpske.

Naknadna ulaganja Preduzeća u izgradnju autoputeva u vlasništvu Republike Srpske, bez obzira na izvore finansiranja (kreditna sredstva, sopstveni izvori/prihodi Preduzeća - sredstva od putarine, donirana sredstva, sredstva suksesije i privatizacije, sredstva od GSM licence, itd.), evidentiraju se kao uvećanje vrijednosti prava, uz istovremeno evidentiranje vrijednosti materijalne imovine u vanbilansnoj evidenciji.

Naknadno vrednovanje nematerijalnih ulaganja se vrši po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravku vrijednosti po osnovu amortizacije i eventualne gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti.

Nematerijalna ulaganja se amortizuju metodom proporcionalnog (pravolinijskog) otpisa. Izuzetno, Preduzeće može odlučiti da nematerijalnu imovinu amortizuje i metodom funkcionalnog otpisa, ukoliko takva metoda amortizacije odražava bolji način očekivanog trošenja budućih ekonomskih koristi od navedene imovine.

Amortizacija nematerijalne imovine koja se odnosi na prava po osnovu upravljanja autoputevima u Republici Srpskoj, koji su u vlasništvu Republike Srpske, se vrši funkcionalnom metodom, i to na način da godišnja amortizacija navedene nematerijalne imovine (prava) bude jednaka iznosu koji će Preduzeće platiti u toku obračunskog perioda na ime otplate kreditnih i drugih obaveza nastalih po osnovu ulaganja u izgradnju autoputeva.

e) Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti, odnosno po cijeni koštanja za sredstva izrađena u sopstvenoj režiji. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost uvećana za sve troškove koje se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema vrednuju se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za kumulirani ispravku vrijednosti po osnovu amortizacije i za eventualne kumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se izračunava primenom proporcionalne metode u toku procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava, uz primjenu slijedećih stopa:

Naziv	stope %
Kompjuterska i komunikaciona oprema	10%-20%
Klima uređaji i kancelarijska oprema	11%-16,5%
Poslovni prostor	1,3%
Vozila	14,3%

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

e) Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Obračun amortizacije počinje od narednog mjeseca u odnosu na mjesec u kojem je sredstvo stavljeno u upotrebu. Amortizacione stope se preispituju svake godine radi obračuna amortizacije koja odražava stvarni utrošak ovih sredstava u toku poslovanja i preostali namjeravani vijek njihovog korišćenja.

Sredstvo se isknjižava iz evidencije u momentu otuđenja ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa sredstva (kao razlika između neto prodajne vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti) priznaju se u bilansu uspjeha odgovarajućeg perioda.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procjenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca za rizike specifične za to sredstvo.

f) Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan svakog izvještaja o finansijskom položaju, Preduzeće preispituje knjigovodstvenu vrijednost svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo da li postoje indikacije da je došlo do gubitka po osnovu umanjenja vrijednosti imovine. Ukoliko takve indikacije postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak. Ako nije moguće procjeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Preduzeće procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Ako je procjenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvene vrijednosti, onda se knjigovodstvena vrijednost tog sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo prethodno nije bilo predmet revalorizacije. U tom slučaju deo gubitka, do iznosa revalorizacije, priznaje se u okviru promjena na kapitalu.

g) Finansijski instrumenti

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva uključuju dugoročne finansijske plasmane, potraživanja i kratkoročne finansijske plasmane, gotovinu i gotovinske ekvivalentne. Preduzeće klasificiše finansijska sredstva u neku od slijedećih kategorija: sredstva po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobitku i gubitku, investicije koje se drže do dospjeća, krediti (zajmovi) i potraživanja i sredstva raspoloživa za prodaju. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su sredstva stečena. Rukovodstvo Preduzeća utvrđuje klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom inicijalnog priznavanja.

Finansijske obaveze uključuju dugoročne finansijske obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

g) Finansijski instrumenti (nastavak)

Klasifikacija finansijskih instrumenata (nastavak)

Preduzeće klasificira finansijske obaveze u dvije kategorije: obaveze po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobitku i gubitku i ostale finansijske obaveze.

Metod efektivne kamate

Metod efektivne kamate je metod izračunavanja amortizovane vrijednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i raspodjeli prihoda i rashoda od kamate tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskonтуje buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamate za dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobitku i gubitku.

Gotovina i ekvivalenti gotovine

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumijevaju se novac u blagajni, sredstva na tekućim i deviznim računima, kao i kratkoročni depoziti do tri meseca koje je moguće lako konvertovati u gotovinu i koji su predmet beznačajnog rizika od promjene vrijednosti.

Krediti (zajmovi) i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti (zajmovi) i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu klasificuju se kao krediti (zajmovi) i potraživanja. Krediti (zajmovi) i potraživanja vrednuju se po amortizovanoj vrijednosti, primjenom metode efektivne kamate, umanjenoj za umanjenje vrijednosti po osnovu obezvrjeđenja. Prihod od kamate se priznaje primjenom metoda efektivne kamate, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje priznavanje prihoda od kamate ne bi bilo materijalno značajno.

Umanjenja vrijednosti finansijskih sredstava

Na dan svakog izvještaja o finansijskom položaju Preduzeće procjenjuje da li postoje objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrijednosti imovine finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava (osim sredstava iskazanih po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobitku i gubitku).

Obezvrjeđenje finansijskih sredstava se vrši kada postoje objektivni dokazi da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijskog sredstva, procjenjeni budući novčani tokovi sredstava izmjenjeni.

Obezvrjeđenje (ispravka vrijednosti) potraživanja vrši se indirektno za iznos dospjelih potraživanja koja nisu naplaćena u određenom periodu od datuma dospijeća za plaćanje, a direktno ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Umanjenja vrijednosti finansijskih sredstava (nastavak)

Promjene na računu ispravke vrijednosti potraživanja evidentiraju se u korist ili na teret izvještaja o dobitku i gubitku. Naplata otpisanih potraživanja knjiži se u izvještaju o dobitku i gubitku kao ostali prihod.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze po kreditima, inicijalno se priznaju po fer vrijednosti primljenih sredstava, umanjenoj za troškove transakcije.

Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metoda efektivne kamate. Trošak po osnovu kamata se priznaje u izvještaju o dobitku i gubitku obračunskog perioda.

Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Preduzeće ima sadašnju obavezu (zakonsku ili ugovorenou), koja je rezultat prošlih događaja, i kada je vjerovatno da će odliv resursa koji stvaraju ekonomski dobiti biti potreban da se izmiri obaveza i kada se iznos obaveze može pouzdano procjeniti.

h) Porez na dobit

Tekući porez

Porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa propisima o oporezivanju Republike Srpske. Konačni iznos obaveze poreza na dobit utvrđuje se primjenom poreske stope od 10% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Preduzeća. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobit prikazanu u zvaničnom izvještaju o dobitku i gubitku koja se koriguje za razlike koje su definisane propisima o oporezivanju Republike Srpske.

Republički propisi ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema izvještaju o finansijskom položaju, za privremene razlike proizašle između knjigovodstvene vrijednosti sredstva i obaveza u finansijskim izvještajima i njihove odgovarajuće poreske osnovice korišćene u izračunavanju oporezive dobiti. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike, dok se odložena poreska sredstva priznaju u mjeri u kojoj je vjerovatno da će oporezivi dobici biti raspoloživi za korišćenje odbitnih privremenih razlika.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

Odloženi porez (nastavak)

Odloženi porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati u periodu kada se sredstvo realizuje ili obaveza izmiruje. Odloženi porez se knjiži na teret ili u korist izvještaja o dobitku i gubitku, osim kada se odnosi na pozicije koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala.

i) Primanja zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj, Preduzeće je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Preduzeće je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose. Preduzeće nije uključeno u druge oblike penzijskih planova i nema nikakvih obaveza po ovim osnovama.

4. Značajne računovodstvene procjene

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Preduzeća da vrši procjene i koristi pretpostavke koje mogu da imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, tekućim i očekivanim uslovima poslovanja i ostalim raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procjenjenih iznosa.

(a) Korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja

Preduzeće procjenjuje preostali korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja na kraju svake poslovne godine. Procjena korisnog vijeka nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja je zasnovana na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora.

Ukoliko se sadašnja procjena razlikuje od prethodnih procjena, promijene u poslovnim knjigama Preduzeća se evidentiraju u skladu sa MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“. Ove procjene mogu da imaju materijalno značajan efekat na knjigovodstvenu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja kao i na iznos amortizacije tekućeg obračunskog perioda.

(b) Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan izvještaja o finansijskom položaju, Preduzeće vrši pregled knjigovodstvene vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine i procjenjuje da li postoje indikacije za umanjenje vrijednosti nekog sredstva. Prilikom procjenjivanja umanjenja vrijednosti, sredstva koja gotovinske tokove ne generišu nezavisno dodjeljuju se odgovarajućoj jedinici koja generiše novac.

5. Korekcija finansijskih izvještaja

Preduzeće je izvršilo korekcije finansijskih izvještaja za 2015. godinu skladu sa MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“.

(a) Efekti korekcija uporednih podataka bilansa stanja

Bilansne pozicije	Preliminarno 31.12.2015. godina	Korekcije +/-	Korigovano 31.12.2015. godina
AKTIVA			
Stalna imovina			
Nematerijalna ulaganja	581.967.715	-	581.967.715
Nekretnine, postrojenja, oprema	4.980.506	-	4.980.506
Dugoročni finansijski plasmani	8.700.000	(8.700.000)	-
	595.648.221	(8.700.000)	586.948.221
Tekuća imovina			
Zalihe i dati avansi	48.218	-	48.218
Kratkoročna potraživanja	7.068	-	7.068
Kratkoročni finansijski plasmani	17.100.000	(950.000)	16.150.000
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	6.870.313	(697.856)	6.172.457
Porez na dodatu vrijednost	14.079.185	-	14.079.185
Aktivna vremenska razgraničenja	670.536	-	670.536
	38.775.320	(1.647.856)	37.127.464
UKUPNA AKTIVA	634.423.541	(10.347.856)	624.075.685
PASIVA			
Kapital			
Osnovni kapital	10.000	-	10.000
Rezerve	6.275.603	-	6.275.603
Neraspoređeni dobitak	38.207.555	(10.347.856)	27.859.699
	44.493.158	(10.347.856)	34.145.302
Dugorocna rezervisanja			
Dugoročne obaveze			
Dugoročni krediti	513.332.259	(267.309.601)	246.022.658
	513.332.259	(267.309.601)	246.022.658
Kratkoročne obaveze			
Kratkoročne finansijske obaveze	28.304.984	267.309.601	295.614.585
Obaveze iz poslovanja	20.311.439	-	20.311.439
Obaveze za zarade i naknade zarada	5.260	-	5.260
Porez na dodatu vrijednost	4.125	-	4.125
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	1.720	-	1.720
Pasivna vremenska razgraničenja	1.358.170	-	1.358.170
	49.985.698	267.309.601	317.295.299
UKUPNA PASIVA	634.423.541	(10.347.856)	624.075.685

5. Korekcija finansijskih izvještaja (nastavak)

(b) Efekti korekcija uporednih podataka bilansa uspjeha

Bilansne pozicije	Preliminarno 2015. godina	Korekcije +/-	Korigovano 2015. godina
Poslovni prihodi			
Prihodi od prodaje robe	21.882	-	21.882
Prihodi od prodaje učinaka	2.280.387	-	2.280.387
Ostali poslovni prihodi	53.725.570	-	53.725.570
	<hr/>		<hr/>
	56.027.839	-	56.027.839
Poslovni rashodi			
Nabavna vrijednost prodate robe	24.730	-	24.730
Troškovi materijala	304.515	-	304.515
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	1.699.850	-	1.699.850
Troškovi proizvodnih usluga	1.047.367	-	1.047.367
Troškovi amortizacije i rezervisanja	35.863.039	-	35.863.039
Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	749.047	-	749.047
Troškovi poreza	6.545	-	6.545
Troškovi doprinosa	19.961	-	19.961
	<hr/>		<hr/>
	39.715.054	-	39.715.054
Poslovni dobitak			
Finansijski prihodi	16.312.785	-	16.312.785
Finansijski rashodi	1.843.191	-	1.843.191
	(1.406.334)	-	(1.406.334)
Ostali prihodi	64.766	-	64.766
Ostali rashodi	(305.720)	-	(305.720)
Rashodi od usklajivanja vrijednosti imovine	-	(10.347.856)	(10.347.856)
Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	2.222	-	2.222
Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	(1.163)	-	(1.163)
Dobitak prije oporezivanja			
	16.509.747	-	16.509.747
Porez na dobit	-	-	-
Neto dobitak			
	16.509.747	(10.347.856)	6.161.891
Ostali ukupni rezultat			
Ukupni rezultat za godinu	16.509.747		6.161.891

5. Korekcija finansijskih izvještaja (nastavak)

(c) Efekti korekcija uporednih podataka bilansa tokova gotovine

Bilansne pozicije	Preliminarno 2015. godina	Korekcije +/-	Korigovano 2015. godina
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNICH AKTIVNOSTI			
Prilivi od kupaca i primljeni avansi	2.683.388	-	2.683.388
Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	53.693.752		53.693.752
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	18.583.569	-	18.583.569
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi	(80.253.176)	-	(80.253.176)
Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	(1.678.432)	-	(1.678.432)
Odlivi po osnovu plaćenih kamata	(4.852.534)	-	(4.852.534)
Odlivi po osnovu poreza na dobit	(56.020)	-	(56.020)
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	(20.947)	(697.856)	(718.803)
<i>Neto prliv (odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti</i>	(11.900.400)	(697.856)	(12.598.256)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
Prilivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	31.820.000	-	31.820.000
Prilivi po osnovu kamata	769.790	-	769.790
Prilivi po osnovu prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina i bioloških sredstava	14.301	-	14.301
Odlivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	(34.020.000)	-	(34.020.000)
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme	(1.081.447)	-	(1.081.447)
<i>Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja</i>	(2.497.356)	-	(2.497.356)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
Prilivi po osnovu dugoročnih kredita	39.116.600	-	39.116.600
Odlivi po osnovu dugoročnih kredita	(28.304.982)	-	(28.304.982)
<i>Neto prliv (odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja</i>	10.811.618	-	10.811.618
NETO PRILIV / ODLIV GOTOVINE	(3.586.138)	(697.856)	(4.283.994)
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	10.456.347	-	10.456.347
Pozitivne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	104	-	104
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	6.870.313	(697.856)	6.172.457

6. Prihodi od prodaje učinaka

Prihodi od prodaje učinaka	2016. u KM	2015. u KM
Prihod od usluga licima iz RS	40.843	13.910
Prihod od usluga dokumentacije	369	-
Prihod od gotovinske naplate u Jakupovcima	2.236.639	1.382.857
Prihod od gotovinske naplate u EUR	1.078.908	880.411
Prihod od usluga licima iz Federacije BiH	7.611	3.209
Prihod od usluga licima iz Brčkog	180	-
Ukupno prihodi od prodaje učinaka:	3.364.550	2.280.387

7. Ostali poslovni prihodi

Ostali poslovni prihodi	2016. u KM	2015. u KM
Prihod od zakupnine objekta	15.384	-
Prihode od putarina kao vrste indirektnog poreza (akcize)	50.303.400	53.664.753
Ostali poslovni prihodi po drugim osnovama	35.300	60.817
Ukupno ostali poslovni prihodi:	50.354.084	53.725.570

8. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	2016. u KM	2015. u KM
Troškovi bruto zarade	1.436.352	1.185.521
Troškovi bruto naknada zarada	48.962	42.164
Troškovi bruto naknada članovima upravnog i nadzornog odbora	63.681	38.143
Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda	535.322	434.022
Ukupno troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi:	2.084.317	1.699.850

Rast troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda u 2016. godini je rezultat povećanja broja radnika na naplatnim stanicama, te ukupnog fonda časova rada u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu.

9. Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga	2016. u KM	2015. u KM
Troškovi usluga održavanja autoputa BL-Gradiška	588.485	921.430
Troškovi zakupnina	44.760	30.856
Troškovi održavanja	29.043	15.506
Troškovi transportnih usluga	53.046	52.118
Troškovi ostalih usluga	105.055	27.457
Ukupno troškovi proizvodnih usluga:	820.389	1.047.367

10. Troškovi amortizacije i rezervisanja

Troškovi amortizacije i rezervisanja	2016. u KM	2015. u KM
Troškovi amortizacije	46.833.173	35.833.546
Troškovi rezervisanja	25.710	29.493
Ukupno troškovi amortizacije i rezervisanja :	46.858.883	35.863.039

Troškovi amortizacije u 2016. godini u iznosu od 46.858.883 KM (u 2015. godini u iznosu od 35.833.546 KM), uglavnom se odnose na troškove amortizacije nematerijalnih prava na osnovu otplate obaveza u vezi sa ulaganjima u izgradnju autoputeva. U posmatranom periodu su dospjeli na otplatu dugoročni krediti iz kojih je vršeno ulaganje u autoputeve tako da je iznos troškova amortizacije nematerijalnih prava na osnovu otplate dugoročnih kredita 43.688.208 KM. Dio troškova se odnosi na troškove amortizacije nematerijalnih prava na osnovu otplate obaveza u vezi sa ulaganjima u izgradnju autoputeva, a koji su finansirani iz vlastitih sredstava (ulaganja u izgradnju autoputeva i pribavljanja građevinskog zemljišta za izgradnju istih u iznosu od 2.701.199 KM).

11. Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)

Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	2016. u KM	2015. u KM
Troškovi neproizvodnih usluga	91.478	602.651
Troškovi reprezentacije	46.332	26.359
Troškovi premije osiguranja	9.016	5.562
Troškovi platnog prometa	16.659	10.203
Troškovi članarina	15.643	11.409
Ostali nematerijalni troškovi	55.669	92.863
Ukupno nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa):	234.797	749.047

12. Finansijski prihodi

Finansijski prihodi	2016. u KM	2015. u KM
Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica	-	892.430
Prihodi od kamata	329.708	920.130
Pozitivne kursne razlike	19.451	104
Ostali finansijski prihodi	-	30.527
Ukupno finansijski prihodi:	349.159	1.843.191

13. Finansijski rashodi

Finansijski rashodi u 2016. godini u iznosu od 1.803.339 KM (u 2015. godini u iznosu od 1.406.334 KM) u potpunosti se odnose na rashode kamata po kreditima. U skladu sa MRS 23 kamata na namjenske izvore finansiranja se kapitalizuje u periodu izgradnje objekta, a po puštanju u upotrebu troškovi kamata se evidentiraju u bilansu uspjeha kao rashodi kamata.

14. Porez na dobit

Tekući porez na dobit	2016. u KM	2015. u KM
Ukupni prihodi iz poreskog bilansa	3.482.863	2.407.164
Ukupni rashodi iz poreskog bilansa	(3.754.280)	(3.064.359)
Poreski gubitak	(271.417)	(657.195)
Korekcija za poreske svrhe	-	-
Poreska osnovica	-	-
Ukupno tekući porez na dobit:	-	-

Preduzeće je u 2016. godini ostvarilo oporezivi prihod u iznosu od 3.482.863 KM od naplate putarine na naplatnoj rampi što je i prikazano u poreskom bilansu. Po tom osnovu prikazan je poreski gubitak u iznosu od 271.417 KM.

15. Nematerijalna ulaganja

	Dugoročna nematerij. prava	Softver	Avansi za nematerij. ulaganja	Ukupno
N A B A V N A V R I J E D N O S T				
Nabavna vrijednost na 31.12.2014.	666.160.736	67.755	36.472.053	702.700.544
Nabavka	139.207.205	11.525	-	139.218.730
Zatvaranje avansa	-	-	(9.950)	(9.950)
Nabavna vrijednost na 31.12.2015.	805.367.941	79.280	36.462.103	841.909.324
Korekcija početnog stanja	-	-	(5.253.360)	(5.253.360)
Nabavna vrijednost na 31.12.2015.	805.367.941	79.280	31.208.743	836.655.964
Prenos sa NPO	-	78.771	-	78.771
Nabavka	193.396.451	466.800	-	193.863.251
Zatvaranje avansa	-	-	(23.633.717)	(23.633.717)
Nabavna vrijednost na 31.12.2016.	998.764.392	624.851	7.575.026	1.006.885.498
I S P R A V K A V R I J E D N O S T I				
Ispravka vrijednosti na 31.12.2014.	224.372.756	27.389	-	224.400.145
Amortizacija	35.529.819	11.645	-	35.541.464
Ispravka vrijednosti na 31.12.2015.	259.902.575	39.034	-	259.941.609
Amortizacija	46.389.407	29.321	-	46.431.660
Prenos sa NPO	-	12.932	-	12.932
Ispravka vrijednosti na 31.12.2016.	306.291.982	81.287	-	306.373.269
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2015. godine	545.465.366	40.246	31.208.743	581.967.715
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2016. godine	692.472.410	543.564	7.575.026	700.591.000

Preduzeće evidentira ulaganja u mrežu autoputeva u Republici Srpskoj kao nematerijalno pravo, i amortizaciju istog obračunava u skladu sa otplatom obaveza nastalih u vezi sa finansiranjem ulaganja u mrežu autoputeva. Iskazano povećanje avansa za nematerijalna ulaganja se odnosi na evidentiranje PDV-a za date avanse, a koji se refundiraju od UIO BIH, obzirom da su finansirani iz kreditnih sredstava EIB-a.

16. Nekretnine, postrojenja i oprema

	<i>Građevinski Objekti</i>	<i>Oprema</i>	<i>Ukupno</i>
N A B A V N A V R I J E D N O S T			
Stanje na dan 31.12.2014.	3.800.000	837.492	4.637.492
Nabavka	-	1.046.866	1.046.866
Otpis	-	(64.779)	(64.779)
Stanje na dan 31.12.2015.	3.800.000	1.819.579	5.619.579
Nabavka	1.474.200	37.988	1.512.188
Prenos na nematerijalna	-	(78.771)	(78.771)
Otpis	-	(1.280)	(1.280)
Stanje na dan 31.12.2016.	5.274.200	1.777.516	7.051.716
I S P R A V K A V R I J E D N O S T I			
Stanje na dan 31.12.2014.	111.150	265.307	376.457
Amortizacija	49.400	177.706	227.106
Otpis	-	(35.510)	(35.510)
Stanje na dan 31.12.2015.	160.550	478.523	639.073
Amortizacija	147.680	266.766	414.446
Prenos na nematerijalna	-	(12.932)	(12.932)
Otpis	-	(305)	(305)
Stanje na dan 31.12.2016.	308.230	732.051	1.040.281
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2015. godine	3.639.450	1.341.056	4.980.506
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2016. godine	4.965.970	1.045.465	6.011.435

Povećanje na građevinskim objektima na 31.12.2016. godine u iznosu od 1.474.200 KM se odnosi na kupovinu poslovnog prostora na prvom spratu poslovnog objekta u ulici Vase Pelagića broj 10 po Ugovoru broj OPU 611/2016 od datuma 29.07.2016. godine.

17. Zalihe

Zalihe	31.12.2016. u KM	31.12.2015. u KM
So za puteve NaCl	636.024	-
So za puteve CaCl ₂	137.940	-
Roba u maloprodajnim skladištima	31.635	46.909
Dati avansi	5.631	1.309
Ukupno zalihe:	811.230	48.218

18. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti	31.12.2016. u KM	31.12.2015. u KM
Poslovni račun - domaća valuta	5.042.148	4.604.378
Poslovni račun - strana valuta	53.803.305	1.563.930
Glavna blagajna	9.269	4.149
Ukupno gotovina i gotovinski ekvivalenti:	58.854.722	6.172.457

19. Porez na dodatu vrijednost

Porez na dodatu vrijednost	31.12.2016. u KM	31.12.2015. u KM
Porez na dodatu vrijednost u datim avansima	1.246.048	-
PDV za dionicu Prnjavor-Doboj EBRD 41370	7.454.270	6.307.267
PDV za dionicu Prnjavor-Banja Luka, RS/EIB-2012/W	6.192.225	7.758.806
PDV za radove na Mahovljanskoj petlji	-	13.112
Potraživanje po osnovu razlike između plaćenog i naplaćenog PDV-a	171.705	-
Ukupno porez na dodatu vrijednost:	15.064.248	14.079.185

Potraživanja za PDV predstavlja iznos plaćenog PDV-a po situacijama izvođača radova koji će biti naplaćen od UIO BiH.

20. Aktivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenja	31.12.2016. u KM	31.12.2015. u KM
Unaprijed plaćeni rashodi	7.693	7.784
Obračunati, a nenaplaćeni prihodi-putarina kao vrsta indirektnog poreza	426.709	341.382
Obračunati, a nenaplaćeni prihodi- kamata na oročena sredstva Nova banka	26.086	284.095
Obračunati, a nenaplaćeni prihodi-putarina	43.408	18.815
Obračunati, a nenaplaćeni prihodi- refundacija bolovanja	3.288	17.616
Ostali obračunati, a nenaplaćeni prihodi	-	844
Ukupno aktivna vremenska razgraničenja:	507.184	670.536

21. Kapital

Osnovni kapital Preduzeća iskazan je na dan 31. decembra 2016. godine u iznosu od 10.000 KM. Osnivač Preduzeća je Vlada Republike Srpske.

22. Rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi

Rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi	31.12.2016. u KM	31.12.2015. u KM
Rezervisanja za retencije dionica Prnjavor-Doboj	-	19.412.434
Rezervisanja za retencije dionica Prnjavor-BL	17.894.985	6.891.299
Zadržavanje po osnovu retencije za autoput E-661	-	-
Rezervisanja za retenciju naplatna stan. Jakupovci	213.068	213.068
Rezervisanja za otpremnine kod odlaska u penziju	71.828	55.498
Rezervisanja za jubilarne nagrade	49.506	40.127
Ukupno rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi:	18.229.387	26.612.426

Dugoročna rezervisanja na dan 31.12.2016. godine u iznosu od 18.229.387 KM (na dan 31.12.2015. godine u iznosu od 26.612.426 KM) odnose se na retencije za izvođenje radova na autoputu dionica Prnjavor – Doboj i dionica Banja Luka - Prnjavor.

23. Dugoročni krediti

Dugoročni krediti	31.12.2016. u KM	31.12.2015. u KM
<i>Dugoročni krediti:</i>		
EBRD 31788 autoput Gradiška-B Luka E661	21.445.351	24.508.974
EBRD 40327 za Mahovljansku petlju	26.134.911	29.401.774
EBRD 41370,dionica Prnjavor-Doboj	322.925.761	279.533.539
EIB 23255 autoput Gradiška-B Luka E-661	103.710.460	110.401.456
EIB 82135 dionica Prnjavor – Banja Luka	234.699.600	97.791.500
	708.916.083	541.637.243
<i>Tekuća dospjeća dugoročnih kredita:</i>		
EBRD 41370 dionica Prnjavor – Doboj	322.925.761	279.533.539
EBRD 31788 autoput Gradiška-B.Luka E661	9.190.863	6.127.245
EIB 23255 autoput Gradiška-B.Luka E-661	6.690.998	6.690.997
EBRD 40327 za Mahovljansku petlju	3.266.864	3.262.804
	342.074.486	295.614.585
Ukupno dugoročni krediti:	366.841.597	246.022.658

Obaveze Preduzeća po osnovu dugoročnih kredita na dan 31. decembra 2016. godine iskazane u iznosu od 366.841.597 KM (31. decembra 2015. godine 246.022.658 KM) odnose se na zajmove iz sredstava EIB i EBRD za finansiranje izgradnje autoputeva u Republici Srpskoj. Kamatne stope po ovim kreditima su varijabilne i vezane su za vrijednost EURIBOR-a. Otplata kredita vrši se u jednakim polugodišnjim ratama.

Struktura dospjeća obaveza po dugoročnim kreditima na dan 31. decembra 2016. i 2015. godine data je u tabeli koja slijedi:

Dugoročni krediti	31.12.2016. u KM	31.12.2015. u KM
Do 1 godine	342.074.486	295.614.585
Preko 5 godina	366.841.597	246.022.658
Ukupno dugoročni krediti:	708.916.083	541.637.243

Ugovori o kreditu sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj sadrže odredbe prema kojima preduzeće mora ispunjavati sljedeće zahtjeve:

- (a) Održavati u svakom trenutku odnos tekuće imovine i tekućih obaveza u omjeru od najmanje 1,1:1,0;
- (b) održavati u svakom trenutku odnos (i) zarade prije amortizacije, kamate i poreza minus plaćeni porezi plus/minus promjene u obrtnom kapitalu minus kapitalni izdaci i (ii) zbiru svih dospjelih kamata i otplate glavnice na ukupan dug tokom tog perioda od najmanje 1,2:1,0;
- (c) održavati račun rezerve za servisiranje duga i obezbijediti da 30 dana prije svakog datuma plaćanja kamate ima na računu sredstva u iznosu ne manjem od iznosa servisiranja duga po ovim Ugovorima na dva datuma plaćanja kamate koji nastupaju odmah nakon datuma nadopunjavanja.

23. Dugoročni krediti (nastavak)

U skladu sa navedenim zahtjevima prezentujemo tražene koeficijente:

Opis	Minimalni koeficijenti iz ugovora	Koeficijenti na dan 31.12.2016.
zahtjev pod tačkom (a)	1,1 : 1,0	0,21 : 1,0
zahtjev pod tačkom (b)	1,2 : 1,0	0,15 : 1,0

24. Kratkoročne finansijske obaveze

Kratkoročne finansijske obaveze	31.12.2016. u KM	31.12.2015. u KM
EBRD 41370 dionica Prnjavor – Doboј	322.925.761	279.533.539
EBRD 31788 autoput Gradiška-B.Luka E661	9.190.863	6.127.245
EIB 23255 autoput Gradiška-B.Luka E-661	6.690.998	6.690.997
EBRD 40327 za Mahovljansku petlju	3.266.864	3.262.804
Ukupno kratkoročne finansijske obaveze:	342.074.486	295.614.585

Kratkoročne finansijske obaveze iskazane u 2016. godini u iznosu od 342.074.486 KM (u 2015. godini u iznosu od 295.614.585 KM) odnose se na dio dugoročnih kredita koji dospijevaju za plaćanje do 1 godine.

25. Obaveze iz poslovanja

Obaveze iz poslovanja	31.12.2016. u KM	31.12.2015. u KM
Primljeni avansi	4.127	-
Dobavljači iz Republike Srpske	1.138.155	118.498
Dobavljači iz Federacije BiH	33.547	-
Obaveze u vezi sa izgradnjom autoputa BL-Doboј	13.072.325	10.570.367
Obaveze za PDV za nadzor radova i izvođenje radova BL-Doboј	1.489.999	4.336.213
Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	165.833	33.000
Ukupno obaveze iz poslovanja:	15.903.986	15.058.078

Najveći dio obaveza na dan 31. decembra 2016. godine se odnosi na obaveze u vezi izgradnje dionice autoputa Banja Luka - Doboј u iznosu od 13.072.325 KM koji je finansiran iz sredstava dugoročnog kredita EBRD 41370 i dugoročnog kredita EIB 82135, odnosno obaveze za PDV na pomenutoj dionici u iznosu od 1.489.999 KM. Najveći dobavljač angažovani na izgradnji autoputa BL- Doboј su Integral Inženjering a.d. Laktaši i GD Granit a.d. Skoplje

26. Porez na dodatu vrijednost

Porez na dodatu vrijednost na dan 31. decembar 2016. godine u iznosu od 1.246.048 KM (na dan 31.decembar 2015. godine u iznosu od 5.257.484 KM) u potpunosti se odnosi na obaveze za PDV po osnovu avansa izvođačima radova na dionici autoputa Prnjavor- BL.

27. Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja	31.12.2016. u KM	31.12.2015. u KM
Obračunati rashodi kamate na dugoročne kredite koji se ne kapitališu	549.715	305.399
Kratkoročna rezervisanja za pokrenute sudske sporove	897.054	1.052.771
Ukupno pasivna vremenska razgraničenja:	1.446.769	1.358.170

28. Upravljanje finansijskim rizicima

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Poslovanje Preduzeća je izloženo različitim finansijskim rizicima: kamatnom riziku, kreditnom riziku i riziku likvidnosti. Upravljanje finansijskim rizicima je usmjereni na minimiziranje potencijalnih negativnih efekata na finansijske performanse Preduzeća u uslovima nepredvidivosti kretanja na finansijskim tržištima.

Preduzeće ne koristi finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje obzirom da takvi instrumenti nisu u široj upotrebi, niti postoji organizovano tržište ovih instrumenata u Republici Srbiji.

Kamatni rizik

Tržišni rizik se odnosi na rizik da određene promjene tržišnih cijena, kao što su promjene kamatnih stopa, mogu da utiču na visinu prihoda Preduzeća ili vrijednost njegovih finansijskih instrumenata. Zadatak upravljanja tržišnim rizicima jeste da se upravlja i kontroliše izloženost tržišnim rizicima u okviru prihvatljivih pokazatelja, uz optimizaciju prinosa Preduzeća.

Preduzeće je izloženo riziku promjene kamatnih stopa na sredstvima i obavezama kod kojih je kamatna stopa varijabilna. Ovaj rizik zavisi od finansijskog tržišta i Preduzeće nema na raspolaganju instrumente kojima bi ublažilo njegov uticaj.

Struktura monetarnih sredstava i obaveza na dan 31. decembra 2016. i 2015. godine sa stanovišta izloženosti kamatnom riziku data je u sljedećem pregledu:

	31.12.2016. u KM	31.12.2015. u KM
Finansijska sredstva		
Nekamatonosna	58.881.181	6.877.381
Kamatonosna (fiksna kamatna stopa)	10.000	16.150.000
	58.891.181	23.027.381
Finansijske obaveze		
Nekamatonosne	17.161.870	20.320.824
Kamatonosne (varijabilna kamatna stopa)	708.916.083	541.637.243
	726.077.953	561.958.067

28. Upravljanje finansijskim rizicima (nastavak)

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima (nastavak)

Naredna tabela prikazuje analizu osjetljivosti neto dobitka za tekuću poslovnu godinu na realno moguće promjene u kamatnim stopama za 1%, počev od 1. januara. Povećanje, odnosno smanjenje od 1% predstavlja realno moguću promjenu kamatnih stopa, imajući u vidu postojeće tržišne uslove. Ova analiza primenjena je na finansijske instrumente Preduzeća koji su postojali na dan izvještaja o finansijskom položaju i pretpostavlja da su sve ostale varijable nepromjenjene.

	31.12.2016. u KM		31.12.2015. u KM
	1%	-1%	1%
Finansijske obaveze	7.089.161	(7.089.161)	(5.416.372)
	7.089.161	(7.089.161)	5.416.372

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Preduzeću izmire u potpunosti i na vrijeme, što bi moglo dovesti do finansijskog gubitka Preduzeća. Kreditni rizik obuhvata dugoročne finansijske plasmane, kratkoročne finansijske plasmane i potraživanja.

Na osnovu javno dostupnih finansijskih informacija i internih istorijskih podataka o saradnji, Preduzeće vrši određivanje boniteta za pojedinačnog poslovnog partnera. Na osnovu procjenjenog boniteta utvrđuje se iznos maksimalne kreditne izloženosti za pojedinačnog poslovnog partnera, u skladu sa poslovnom politikom usvojenom od strane rukovodstva Preduzeća. Preduzeće ima značajnu koncentraciju kreditnog rizika, obzirom da se njegova potraživanja i plasmani odnose na manji broj kupaca

Rizik likvidnosti

Rukovodstvo Preduzeća upravlja rizikom likvidnosti na način koji mu obezbjeđuje da u svakom trenutku ispunjava svoje obaveze. Rizikom likvidnosti se upravlja održavanjem odgovarajućih novčanih rezervi, praćenjem planiranih i stvarnih novčanih tokova i održavanjem adekvatnog odnosa dospjeća finansijskih sredstava i obaveza.

Upravljanje rizikom kapitala

Upravljanje rizikom kapitala služi rukovodstvu Preduzeća da očuva mogućnost poslovanja po principu stalnosti poslovanja, istovremeno maksimizirajući prinose vlasnicima i drugim interesnim stranama putem optimizacije odnosa duga i kapitala.

Preduzeće analizira kapital kroz pokazatelj zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto zaduženosti i ukupnog kapitala. Neto zaduženost se obračunava tako što se ukupne finansijske obaveze, kratkoročne i dugoročne, umanjuje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupan kapital predstavlja zbir svih kategorija kapitala prikazanih u bilansu stanja i neto zaduženosti.

28. Upravljanje finansijskim rizicima (nastavak)

Upravljanje rizikom kapitala (nastavak)

Upravljanje rizikom kapitala	31.12.2016. u KM	31.12.2015. u KM
Ukupna zaduženost	708.916.083	541.637.243
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	58.854.722	6.870.313
Neto zaduženost	650.061.361	534.766.930
Kapital	36.117.988	44.493.158
Ukupan kapital	686.179.349	579.260.088
Pokazatelj zaduženosti	94,74%	92,32%

29. Porečajne obaveze

Procjenjena vrijednost sudskih sporova koji se na dan 31. decembra 2016. godine vode protiv Preduzeća iznosi 892.054 KM. Iznosi konačnih gubitaka po osnovu sudskih sporova mogu biti uvećani po osnovu obračunatih zateznih kamata do datuma okončanja sporova, odnosno do datuma konačnih isplata po sporovima. Rukovodstvo smatra da sudski sporovi koji se vode protiv Preduzeća neće prouzrokovati materijalno značajne štete po Preduzeće.

30. Usaglašavanje potraživanja i obaveze

Preduzeće je izvršilo usaglašavanje svojih potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2016. i 2015. godine. U postupku usaglašavanja sa poslovnim partnerima, nisu utvrđena materijalno značajna neusaglašena potraživanja i obaveze.

